

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Med lovforslaget imødekommes en anmodning fra Københavns Borgerrepræsentation om, at der tilvejebringes det fornødne lovgrundlag til gennemførelse af forsøg med bydelsstyre i Københavns Kommune.

Ved lov nr. 286 af 27. april 1994 blev der gennemført en ændring af lov om kommunernes styrelse, der gav kommunerne mulighed for at nedsætte lokaludvalg med selvstændig kompetence inden for nærmere angivne kommunale anliggender (styrelseslovens § 65 d).

En tilsvarende adgang til at nedsætte lokaludvalg blev ikke indført i den københavnske styrelseslov, idet der ikke i Københavns Kommune på daværende tidspunkt var en afklaret stilling til, hvilke sagsområder der særligt i Københavns Kommune kunne overlades til lokaludvalg.

Efterfølgende har der i Københavns Borgerrepræsentation været overvejelser om gennemførelse af en bydelsreform. Overvejelserne herom resulterede i, at Københavns Borgerrepræsentation på sit møde den 15. juni 1995 besluttede at søge iværksat et bydelsstyreforsøg fra den 1. januar 1997. Forsøget skulle bestå i, at der i 2-4 bydele nedsættes bydelsråd med såvel selvstændig kompetence som kompetence i henhold til delegation fra borgerrepræsentationen.

Formålet med forsøget er at tilvejebringe erfaringer med bydelsstyre, som kan indgå i grundlaget for en eventuel beslutning om iværksættelse af en generel ordning omfattende hele kommunen.

Borgerrepræsentationen har oplyst, at målet med en bydelsreform er at opnå:

- »Øget lokalt demokrati, og herunder
- Styrkelse og udvidelse af borgerindflydelse og forskellige former for brugerindflydelse,
- Øgede muligheder for kontakter mellem borgere og politikere,
- Øget valgdeltagelse,
- Øget indflydelse på den kommunale virksomhed,
- Bedre kommunal service, således at den kommunale virksomhed tilpasses borgernes krav og behov,

- Øget effektivitet og herunder,
- Organisation præget af helhedssyn,
- Ressourcerne koncentrereres i forhold til de faktiske behov,
- Hurtigere beslutninger gennem decentralisering,
- Effektiv udnyttelse af ressourcerne gennem samordning,
- Høj kvalitet til lavest mulige samfundsomkostninger.«

Lovforslaget er udarbejdet på grundlag af de af borgerrepræsentationen den 15. juni 1995 fastlagte rammer for bydelsstyreforsøget samt borgerrepræsentationens senere beslutninger om forsøgets indhold.

Spørgsmålet om oprettelse af bydelsråd i Københavns Kommune har tidligere været behandlet i betænkning nr. 1114/1987 om Københavns Kommunes styrelse, jf. betænkningens kapitel 8. På grund af betænkningens forslag fremsatte SF i marts 1988 et lovforslag om oprettelse af bydelsråd. Efter udskrivning af valg blev forslaget genfremsat i juni 1988, men bortfaldt i forbindelse med det nye folketingsårs begyndelse. Der henvises til Folketingstidende 1987-88, 1. samling, sp. 8261, og till. A, sp. 4703, og 2. samling, sp. 298 og 731, og till. A, sp. 609.

2. Lovforslagets indhold

Ved lovforslaget får Københavns Kommune hjemmel til at iværksætte forsøg med bydelsråd med såvel selvstændig beslutningskompetence som kompetence i henhold til delegation i mindst 2 og højst 4 bydele. Borgerrepræsentationen har vedtaget, at forsøgsordningen med bydelsråd skal gennemføres i følgende fire bydele: Indre Nørrebro, Indre Østerbro, Kongens Enghave og Valby.

Forsøgsperioden varer frem til den 31. december 2001. Inden dette tidspunkt - hvor en ny valgperiode begynder - vil der være tilvejebragt et erfaringsgrundlag for en vurdering af, om der eventuelt skal søges etableret bydelsråd som en permanent ordning. Københavns Kommune har således oplyst, at den endelige evaluering af demokratiseringseffekterne vil foreligge senest 3 år efter forsøgets iværksættelse, dvs. senest den 31. december 1999.